

[Larsen-Ledet]

Så vil jeg gerne sige til hr. Rønholt, at vi helt klart fra første færd har forudset og været indstillet på, at dette forslag fik økonomiske konsekvenser for statskassen. Det vedstår vi også, og det håber og forventer vi også at regeringspartierne vil være med til.

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Jeg kan nu se af debatten, at det ikke er interessant at tænke på subsidieelementet. Så får lovforslaget og debatten en helt anden dimension. Så er det altså noget ideologisk, man vil have frem, man tror altså, man kan løse landbrugets øjeblikkelige problemer ved at indføre en anden ideologi vedrørende finansiering af ejerforhold til jord og fast ejendom. Men det er ikke det, denne debat omhandler. Det, der var problemet, da debatten opstod, var at få en refinansiering igennem, således at de gældstyngede landmænd kunne få bedre vilkår. Det var forudsætningen, det var baggrunden for nedsættelsen af det tværpolitiske udvalg. Men lad det så ligge. Jeg kan bare konstatere, at der nu er nogle partier, der ikke er så interesseret i subsidielementet, men lægger mere vægt på andre ting.

Hr. Gade siger, at regeringen ikke har løst et eneste af landbrugets problemer. Nu skal man ikke være så pessimistisk, selv om det er tidligt på formiddagen. Jeg vil dog minde om, at de gældssaneringslove, vi har lavet, som den forrige regering startede, og som vi gennemførte i vid udstrækning, har løst mange landmænds problemer. Man kommer ikke uden om, at 6.000-7.000 landmænd har fået gavn af disse ordninger, hvortil kommer dem, der har fået rentetilskud. Det har løst mange problemer for landbruget.

Men det har selvfølgelig ikke løst strukturproblemerne. Det var heller ikke meningen. Strukturproblemet er en helt anden historie, som vi bl.a. ved landbokommissionens indsats håber vi kan få en løsning på ligesom på de andre strukturproblemer, der findes i vores samfund, som vi heller ikke har løst, men som vi skal løse i løbet af de næste 5-10 år.

Må jeg sige til hr. Larsen-Ledet, at der er kun én måde at løse de hårdt trængte landmænds problemer på, og det er, som vi har gjort det, ved gældssaneringsordninger og ved ombytning af lån. Men den gæld, der skal afskrives, skal betales af en eller anden. Enten skal den betales af den stakkel, der

har givet en vare og ikke fået pengene, eller også af det offentlige. Det er det, vi har gjort i vid udstrækning. Staten har stillet garantier og indfriet mange garantier. Så vidt jeg husker, kommer vi i 1984 op på 170-180 mill. kr. i indfrielse af garantier. Det vil sige, at det er staten, der betaler en gældssanering. Det er på den måde, man gældssanerer, hr. Larsen-Ledet. Enten skal den ene betale, eller også skal den anden betale den gæld, man har stiftet, og det egner disse lån sig ikke til.

Må jeg videre sige til hr. Larsen-Ledet, at når renten er højere her end i Holland, så skyldes det overhovedet ikke vores finansieringsform. Det skyldes, at vi altid fører en anden økonomisk politik, end hollænderne gør. Vi tager det ikke så højtideligt med at stifte for megen gæld, og derfor får vi et højere renteniveau, og det kan man ikke bebrejde vores finansieringsformer. Det, man måske kan sætte spørgsmålstegn ved, er, om landbruget måske har haft for gunstige finansieringsmuligheder. Var det rigtigt, da vi gik op på 75-80 pct. eller 70 pct. i realkredit? Er det en fordel for dansk landbrug? Det kan man sætte spørgsmålstegn ved. Men at renten er højere end i Holland, skyldes altså ikke vores finansiering, og vi kan ikke ved at ændre finansieringsform overhovedet få lavere renter, medmindre andre skal betale dem.

Jeg vil gerne minde folketingets medlemmer om, at penge har penges pris. Det har de stadig væk, uanset om der er nogen, der prøver på at bilde folk noget andet ind. Hvis man skal have billigere lån, så er det andre, der skal betale det. Så længe vi fører en økonomisk politik, som får dette land til at være højrenteland, får vi en høj rente.

Så skal jeg til sidst henvende mig til hr. Bjørn Westh, som takkede alle så pænt. Nu skal jeg ikke blande mig i, hvem hr. Bjørn Westh vil takke, men jeg synes godt, han kunne takke boligministeriets og landbrugsministeriets embedsmænd for det arbejde, de har udført ved udarbejdelsen af dette lovforslag, som hr. Bjørn Westh jo ikke er så begejstret for som det beslutningsforslag, der blev fremsat.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):